DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

ROK IV | Warszawa, dnia 26 sierpnia 1949 r. | Nr 14

TREŚĆ:

74

ZARZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 28 czerwca 1949 r.

wydane w porozumieniu z Przewodniczącym Panstwowej Komisji Planowania Gospodarczego w sprawie udzielenia zamówień przedsiębiorstwu „Krajowe Towarzystwo Melioracyjne" Spółka Akcyjna w Warszawie.

Na podstawie par. 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lutego 1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz. U. R. P. Nr 12, poz: 73) zarządza się, co następuje:

Par. 1.

Przedsiębiorstwo „Krajowe Towarzystwo Melioracyjne" Spółka Akcyjna w Warszawie pod względem udzielania mu zamówień w zakresie wykonywania studiów, projektów, wykonawczych robót wodno-melioracyjnych i dostaw z nimi związanych należy traktować na równi z przedsiębiorstwami wymienionymi w par. 8 ust. 1 cytowanego we wstępie rozporządzenia.

Par. 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych
J. Dąb-Kocioł

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego
H. Minc

75

ZARZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I REFORM ROLNYCH

z dnia 24 sierpnia 1949 r.

w sprawie powołania Komisji Międzyministerialnej do spraw komasacji obiektów wodnych, będących w posiadaniu różnych resortów

Na podstawie Uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12.IV.1949 r. w sprawie organizacji rybołówstwa śródlądowego powołuję Komisję Międzyministerialną dla spraw komasacji obiektów wodnych, znajdujących się w posiadaniu różnych resortów.

1) W skład Komisji wchodzą:

Przewodniczący — Naczelnik Wydziału Rybactwa Śródlądowego Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Członkowie — dwóch delegatów Ministerstwa Leśnictwa, wyznaczonych przez Ob. Ministra Leśnictwa, delegat Ministerstwa Roln. i Ref. Rolnych inspektor fachowy Wydziału Rybactwa, delegat Państwowych Gospodarstw Rolnych, delegowany przez Zarząd Centralny P. G. R.

2) Do zakresu działania Komisji należy przeprowadzenie likwidacji szachownicy administracyjnej gospodarstw stawowych i jeziorowych, znajdujących się w posiadaniu różnych resortów, w celu utworzenia jednolitych administracyjnie zespołów rybackich.

3) Przy likwidacji szachownicy administracyjnej Komisja upoważniona jest do zmiany obecnego stanu posiadania poszczególnych resortów w granicach od 5% do 10%, o ile wymagać tego będzie celowość i potrzeba gospodarki rybackiej.

4) Do dnia 30.XI b. r. Komisja przedłoży Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych umotywowane wnioski do zatwierdzenia poczynionych zmian w stanie posiadania poszczególnych resortów.

Minister:
w/z **St. Tkaczow**

76

PISMO OKÓLNE

z dnia 29 lipca 1949 r.

(Nr M.A. III-2/74/49)

w sprawie reaktywowania i tworzenia spółek wodnych dla utrzymywania melioracji.

Pismem okólnym z 15.IV.1947 r., WM. 3-II-1/13/47 nałożony został obowiązek podjęcia z urzędu przez władze wodne: urzędy wojewódzkie i starostwa — akcji reaktywowania istniejących przed wojną oraz tworzenia nowych spółek wodnych na terenach zmeliorowanych, dla utrzymywania urządzeń melioracyjnych.

Nikłe w stosunku do potrzeb melioracji postępy wymienionej akcji w obrębie niektórych województw, spowodowane w wielu wypadkach nie objektywnymi trudnościami, a niedostateczną aktywnością władz wodnych, zwł. I-ej instancji, w wyniku niedoceniania znaczenia melioracji, zmuszają do ponownego poruszenia omawianej sprawy.

Rola Państwa w dziedzinie gospodarczej, zwłaszcza wobec niewspółmiernych w stosunku do potrzeb środków pozostających w jego bezpośredniej dyspozycji, sprowadza główny wysiłek Państwa w kierunku inwestycji, m. inn. melioracyjnych, dla wyrównania dotychczasowych zaniedbań i zniszczeń wojennych. Utrzymanie istniejących i nowowykonanych melioracji spoczywa w głównej mierze na bezpośrednio zainteresowanych właścicielach zmeliorowanych obiektów, przy pewnym zakresie pomocy ze strony Państwa.

Instytucja, zwłaszcza mających za zadanie utrzymanie urządzeń melioracyjnych, spółek wodnych i związków wałowych w obecnej strukturze społeczno - ekonomicznej w zasadzie swej nie straciła nic na aktualności. W przypadkach bowiem, gdy system urządzeń melioracyjnych obejmuje działaniem nieruchomości należące do różnych właścicieli, najskuteczniejszą formą organizacji utrzymania przez nich tych urządzeń są ramy spółki wodnej (związku wałowego).

Bez pomniejszania przeto znaczenia innych rodzajów spółek wodnych, kwestia spółek (związków) mających za zadanie utrzymanie istniejących urządzeń melioracyjnych, jako szczególnie żywotna dla sprawy melioracji, wymaga specjalnego potraktowania.

W obecnym systemie gospodarczym rola tych spółek wodnych i związków wałowych nabrała charakteru o większej wadze gatunkowej w porównaniu z dotychczasowym. Należyte utrzymanie istniejących melioracji nie streszcza się do interesu tylko właścicieli zmeliorowanych obiektów ale ze względu na wpływ melioracji na wyniki produkcji rolnej, stanowiąc o wypełnieniu ogólno - państwowego planu gospodarczego w tej dziedzinie, zyskuje w gospodarce planowej pozycję o ogólno - państwowym znaczeniu. Stąd też spoczywające na wymienionych spółkach (związkach) zadania, polegające równocześnie na zachowaniu zainwestowanego w melioracje b. znacznego kapitału społecznego, nabierają charakteru funkcji o znaczeniu społecznym, wymagającej odpowiadającego interesom gospodarki narodowej inspirowania i pokierowania przez powołane do tego czynniki.

Uprawnienia nadane przez Cz. V ustawy wodnej z 19.IX. 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62 z 1928 r., poz. 574) władzom administracji ogólnej jako władzom wodnym i nadzorczym władzom spółek wodnych (związków wałowych) dają możność wywierania decydującego wpływu na powstawanie i odpowiednią działalność spółek (związków) mających za zadanie utrzymywanie istniejących urządzeń melioracyjnych, do przymusowego tworzenia tego rodzaju spółek (związków) włącznie (art. 173 ust. 1 pkt. 5 i art. 123 ust. wodnej). Należyte, przy współdziałaniu organów państwowej służby wodno-melioracyjnej, wykorzystanie tych uprawnień jest warunkiem zachowania istniejących i nowowykonywanych urządzeń melioracyjnych przed zniszczeniem oraz postępu melioracji Kraju.

Podając powyższe do wiadomości Ob. Ob. Wojewodów, Starostów, i Prezydentów miast wydzielonych, zarządzam równocześnie co następuje:

I. Rejonowe kierownictwa robót wodno - melioracyjnych, pod kierunkiem i nadzorem urzędów wojewódzkich, sporządzą powiatami wg. stanu na 1.I.1950 r. na formularzach wg. załączonego wzoru A, w 4-ch egzemplarzach, wykazy istniejących w ich rejonach systemów urządzeń melioracyjnych (obszarów korzyści, obszarów konkurencyjnych) tworzących odrębne całości i wymagających utrzymywania przez zainteresowanych w ramach spółek wodnych (związków wałowych), z wymienieniem w pierwszej kolejności tych systemów dla utrzymania których istnieją czynne spółki wodne (związki wałowe), w drugiej — tych, dla utrzymywania których istniały spółki wodne (związki wałowe) lecz nie zostały dotąd reaktywowane, co winno być uwidocznione w rubryce 6 „uwagi", w trzeciej — pozostających bez zawiązanych spółek (związków), i z podaniem położenia (powiatu, gminy, miejscowości), obszaru (w ha) objętego zasięgiem działalności każdego systemu, oraz rodzaju melioracji (obwałowania, regulacje, drenaż, rowy otwarte itp.). Ponadto w rubryce 6 „uwagi" winno być zaznaczone, **które spółki (związki) zostały reaktywowane, bądź założone w okresie od 1.VII do 31.XII.1949 r.**

II. Odpisy wymienionych w pkt. I-szym wykazów rejonowe kierownictwa prześlą w terminie do 10.I.1950 r. drogą służbową Ministerstwu, zaś drugie i trzecie egzemplarze urzędowi wojewódzkiemu i właściwym miejscowo, wg. położenia systemów melioracyjnych starostwom wzgl. sprawującym administrację państwową w I-szej instancji zarządom miast wydzielonych.

Równocześnie rejonowe kierownictwa robót wodno-melioracyjnych: wystąpią do właściwych starostw z wnioskami o reaktywowanie istniejących przed wojną, a dotąd niereaktywowanych spółek wodnych (związków wałowych);

przy poparciu i współdziałaniu urzędów wojewódzkich oraz starostw — podejmą akcję mającą na celu tworzenie nowych spółek wodnych (związków wałowych) dla utrzymywania systemów melioracyjnych nieobjętych dotąd działalnością spółek (związków). W tym celu:

a) w kolejności stosownej do pilności potrzeby roztoczenia pieczy nad poszczególnymi systemami melioracyjnymi i podjęcia konserwacji ich urządzeń r.k.r.w.m. przystąpią do przygotowania projektów wymaganych przez art. 210 ustawy wodnej dla wdrożenia postępowania w sprawie założenia spółki wodnej (związku wałowego),

b) w miarę sporządzania projektów r.k.r.w.m. poczynią zabiegi mające na celu skłonienie odpowiednich interesowanych właścicieli obiektów objętych obszarem korzyści danego systemu melioracyjnego do wystąpienia u właściwej władzy wodnej o założenie spółki wodnej (związku wałowego). W tym celu, poza bezpośrednim kontaktem z zainteresowanymi, należy wejść w porozumienie z miejscowymi przedstawicielstwami (wojewódzkimi, powiatowymi) partii politycznych i Związku Samopomocy Chłopskiej, dla wykorzystania ich autorytetu i wpływu za pośrednictwem swych terenowych jednostek organizacyjnych, na odpowiednią decyzję zainteresowanych.

Samorzutna inicjatywa zawiązania spółki wodnej (związku wałowego) ze strony interesowanych winna spotykać pomoc w postaci przede wszystkim odpowiedniego instruowania i ewentualnie sporządzania projektu wymienionego pod 1. a);

c) w razie bezkuteczności zabiegów o skłonienie zainteresowanych do złożenia wniosku o zawiązanie spółki wodnej (związku wałowego), r.k.r.w.m. wystąpią do właściwego starostwa o wdrożenie postępowania z urzędu (art. 210 ust. 1 ustawy wodnej), dołączając projekt wymieniony pod lit. a).

III. Na starostwach, jako władzy wodnej i nadzorczej władzy spółek wodnych (związków wałowych) ciąży obowiązek:

a) podjęcia akcji reaktywowania wymienionych w nadesłanym przez r.k.r.w.m. wykazie spółek wodnych (związków wałowych) (pkt. II), przeprowadzenie wyborów zarządów, nakazanie i dopilnowanie uchwalenia budżetu rocznego oraz jego wykonania;

b) możliwie niezwłoczne ustosunkowanie sie do wniosku zainteresowanych wzgl. r.k.r.w.m. o utworzenie spółki wodnej (związku wałowego) zgodnie z art. 211 ust. 1 ustawy wodnej i w przypadku pozytywnej decyzji — skierowania sprawy na drogę właściwego postępowania stosownie do art. 211 ust 2 i nast. ustawy wodnej, w razie zaś niemożności utworzenia spółki (związku) w drodze uchwały wszystkich wzgl. większości interesowanych, po przesłuchaniu ich w trybie art. 216 ustawy wodnej — skierowanie sprawy do właściwego urzędu wojewódzkiego dla powzięcia decyzji (art. 222 ust. 2 ustawy wodnej) co do utworzenia spółki przymusowej (art. 173 ust. 1 i 2 ustawy wodnej) i ewentualnego wydania statutu;

c) roztoczenie nadzoru nad istniejącymi spółkami (związkami) i wykorzystanie uprawnień władzy nadzorczej wypływających z przepisów Cz. V ustawy wodnej, dla zapewnienia należytej działalności spółek (związków), w kontakcie z rejonowymi kierownictwami robót wodno-melioracyjnych, powołanymi do opiniowania stanu i potrzeb urządzeń technicznych spółek (związków), ewentualnie z powierzeniem im nadzoru technicznego nad tymi urządzeniami (art. 190 ustawy wodnej).

IV. Przy układaniu i zatwierdzaniu statutów spółek wodnych (związków wałowych), wydawaniu statutów spółek przymusowych, zmianach statutów urzędy wojewódzkie i starostwa przez wykorzystanie uprawnień władzy nadzorczej winny dopilnowywać, by statuty przewidywały równość głosów członków spółki (związku) będących prywatnymi właścicielami wcielonych do spółki nieruchomości, niezależnie od obszaru tychże i stosunku udziału tego rodzaju członków w ciężarach spółki (związku). Możliwośc tę otwiera art. 155 ust. 3 ustawy wodnej oraz art. 176 ust 2 ustawy wodnej przy zmianach statutu.

Z postępów akcji reaktywowania i tworzenia nowych spółek (związków) urzędy wojewódzkie winny składać w terminach na 10 lipca i 10 stycznia sprawozdania na formularzach wzoru B. uwidaczniajac na nich rejonami poszczególnych r.k.r.w.m. i przy zachowaniu kolejności pozycji poszczególnych systemów melioracyjnych (rubr. 1) podanej w wykazie A, zachodzące w okresie sprawozdawczym zmiany, w szczególności w rubr. 5 (reaktywowanie wzgl. utworzenie spółki (związku). Nowopowstające systemy melioracyjne, tworzące odrębną całość, winny być wykazywane w rubr. 2, 3 i 4, przy czym kolejność pozycji w rubr. 1 winna być dostosowana do pierwotnego wykazu A. Informacje o przystąpieniu do przygotowania projektu (pkt. II a), złożeniu wniosku do władzy wodnej o reaktywowanie lub założenie spółki wodnej (związku wałowego) winny być zamieszczane w rubr. 6 (uwagi) z podaniem daty wniosku.

Równocześnie uchylam obowiązek nadsyłania przez urzędy wojewódzkie sprawozdań wymienionych w ust. ostatnim pisma okólnego z 15.IV.1947 r., Nr. WM. 3-II-1/13/47 i w piśmie z 26.I.1948 r. Nr. WM. 3S-I-3/1/48.

Minister:
w/z **Dr. S. Kowalewski**

REJONOWE KIEROWNICTWO ROBOT
WODNO - MELIORACYJNYCH
w ....

WZÓR

Województwo ....

Powiat ....

WYKAZ A

systemów melioracyjnych (obszarów korzyści) wymagających utrzymywania przez zainteresowanych w ramach spółek wodnych (związków wałowych) wg stanu na 1. I. 1950 r.

L. p.	Położenie systemu (gmina-y, miejscowość-i)	Rodzaj melioracji	Obszar gruntów objętych działaniem systemu (obszar korzyści ha)	Nazwa czynnej spółki wodnej (związku wałowego)	UWAGI
1	2	3	4	5	6

Województwo .... WZÓR

WYKAZ

zmian w wykazie A za czas od 1 stycznia 195... r. do 30 czerwca 195... (wzgl. od 1 lipca 195...r. do 31 grudnia 195... r.)

L. p. wg. wykazu A	Położenie systemu, gmina (y) miejscowość (i)	Rodzaj melioracji	Obszar gruntów objętych działaniem systemu (obszar korzyści)	Nazwa spółki wodnej (związku wałowego) reaktywowanej lub nowozałożonej w okresie sprawozdawczym	Uwagi
1	2	3	4	5	6
	Rejonowe Kierownictwo Robót W. Mel. w				
			Powiat		
			Powiat		
	Rejonowe Kierownictwo Robót W. Mel. w				
			Powiat		
			Powiat		

77

PISMO OKÓLNE

z dnia 26 sierpnia 1949 r.

(Nr M. A. P. II-2/43/49).

w sprawie dzienników budowy i kontrolki obecności robotników.

W wyniku dokonanych inspekcji i wobec zauważonych w niektórych urzędach niedokładności w prowadzeniu dzienników budowy i kontrolek obecności robotników Ministerstwo przypomina:

1) dzienniki budowy winny być przed rozpoczęciem robót przesznurowane oraz opieczętowane i podpisane **przez Wydział,** a nie przez rejonowe kierownictwo rob. wodno-melior.

2) do kontrolek obecności robotników prowadzący roboty, w godzinę po rozpoczęciu robót, najpóźniej do godz. 9-ej, wpisuje u dołu **cyfrowo i słownie** ilość zatrudnionych w danym dniu robotników.

Dyrektor Departamentu:
Inż. K. Matul

Redakcja i Administracja: Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych. Warszawa, Nowogrodzka 50
Wydział Prasy i Informacji. Pokój 213. Tel. 887-84 **Cena 40 zł**

Konto P. K. O. I — 1888. Dziennik Urzędowy Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych w Warszawie.

Druk PWZG Warszawa, Tamka 3. 3000 Zam. 2923 B-84793